

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКА ДЕРЖАВНА МЕДИЧНА
АКАДЕМІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ
ТЕРАПЕВТІВ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА В.Х. ВАСИЛЕНКА**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ ТА ГЕМОСТАЗУ
ПРИ ПАТОЛОГІЇ ВНУТРІШНІХ
ОРГАНІВ**

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
(тези доповідей, реферати статей)**

(Чернівці, 16-17 вересня 2002 року)

Чернівці - 2002

<i>Тодоріко Л.Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПОРУШЕННЯ РЕОЛОГІЇ КРОВІ ПРИ БРОНХІАЛЬНІЙ АСТМІ У ХВОРИХ ПОХИЛОГО ВІКУ	136
<i>Тодоріко Л.Д.</i> ФІБРИНОЛІТИЧНА АКТИВНІСТЬ КРОВІ ТА ВІДНОСНА В'ЯЗКІСТЬ ЕРИТРОЦИ-ТАРНОЇ СУСПЕНЗІЇ У ХВОРИХ НА ГОРМОНОЗАЛЕЖНУ БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ	138
<i>Тодоріко Л.Д., Коломосць М.Ю., Коваленко С.В.</i> МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕРИТРОЦИТІВ КРОВІ ТА ЇХ КАТЕХОЛАМІНДЕПОНУЮЧІ ВЛАСТИ- ВОСТІ У ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ З ГЛЮКО- КОРТИКОЇДНОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ	140
<i>Трефаненко І.В., Троян М.Ф., Нікорич Д.В.</i> ПОЛІОРГАННІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ РОЗЛАДИ У ХВОРИХ НА НЕЙРОЦИРКУЛЯТОРНУ ДИСТОНІЮ ТА ЇХ МЕДИКА- МЕНТОЗНА КОРЕКЦІЯ	142
<i>Трефаненко С.П.</i> АЛЕРГІЧНІ ВАСКУЛІТИ В ДЕРМАТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	144
<i>Фартушняк Л.В., Коваленко С.В.</i> МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ШЛУНКА ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЕРИТРОЦИ- ТІВ ПРИ ВИРАЗКОВІЙ ХВОРОБИ	147
<i>Федів О.І.</i> ПОРУШЕННЯ ГЕМОКОАГУЛЯЦІЇ ТА ФІБРИНОЛІЗУ У ХВОРИХ НА ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ ШЛУНКА І ДВАНАД- ЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ	150
<i>Федорова Т.Т., Завадецька О.П.</i> ПІДВИЩЕННЯ АНТИКОАГУЛЯНТНОЇ АКТИВНОСТІ КРОВІ ПРИ ХРОНІЧНІЙ ПАТОЛОГІЇ ПЕЧІНКИ ЯК ФАКТОР СТАБІЛІЗАЦІЇ ГЕМОСТАЗУ	153
<i>Хворостінка В.М., Цівенко О.І.</i> ЗМІНИ ПЕРОКСИДНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ ТА АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ У ХВОРИХ НА АЛКОГОЛЬНУ ХВОРОБУ ПЕЧІНКИ	156

**МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ
ШЛУНКА ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ
ЕРИТРОЦИТІВ ПРИ ВИРАЗКОВІЙ ХВОРОБІ**

Фартушняк Л.В., Коваленко С.В.

Буковинська державна медична академія, м. Чернівці

На сьогоднішній день очевидно, що *Helicobacter pylori* (Нр) не можна вважати єдиним етіологічним фактором виразкової хвороби (ВХ). Важливу роль у патогенезі ВХ відіграють порушення в системі мікроциркуляції, які можуть виникати внаслідок різноманітних чинників.

Мета. Дослідити морфологічні зміни слизової оболонки шлунка (СОШ), ступінь контамінації СОШ *Helicobacter pylori* у взаємозалежності із станом оксидантно-протиоксидантного гомеостазу та морфо-функціональними властивостями еритроцитів.

Матеріал і методи. Ендоскопічними та гістологічними методами обстежено слизову оболонку шлунка 42 хворих до та після проведеного лікування. Хворі були розподілені на 3 групи: юнацького віку (підгрупа *a*) – 12 чоловік, зрілого віку (підгрупа *b*) – 16 чоловік, похилого віку (підгрупа *c*) – 14 чоловік. Було обстежено 12 практично здорових осіб.

Результати. В біоптатах слизової оболонки шлунка, які було взято у хворих до початку лікування, спостерігались виражені альтеративні зміни, які проявлялись дистрофією та менше або більше вираженою десквамацією покривного епітелію як антрального відділу, так і тіла шлунка, а також, в меншій мірі, епітелію пілоричних залоз антрального відділу шлунка та головних, обкладових та додаткових клітин фундальних залоз шлунка. Максимально зміни були виражені у хворих

похилого віку і достовірно відрізнялися від таких у хворих юнацького та зрілого віку. В стромі слизової оболонки шлунка спостерігались повнокрів'я, набряк, лімфостаз, які достовірно переважали у підгрупі с.

Поряд з гіперемією спостерігалися крововиливи. Окрім того, була зафіксована посилена інфільтрація поліморфноядерними лейкоцитами, плазмоцитами та лімфоцитами, а також великою кількістю макрофагів. В частині випадків в антральному відділі шлунка спостерігались явища кишкової метаплазії слизової оболонки шлунка, що, за даними літератури, характерно для впливу *H. pylori*. В препаратах антрального відділу шлунка у хворих всіх вікових груп, які були пофарбовані азур-П-еозином за Романовським без диференціювання, виявляли в значній кількості мікроорганізми, подібні за морфологією до *H. pylori*. Наступним етапом нашого дослідження було встановлення ступеня обсіювання СОШ Н. р. При I-му ступені показник $C_{Hp} = 1,54 \pm 2,2$, при II-му - $C_{Hp} = 30,1 \pm 4,3$, при III-му - $C_{Hp} = 45,5 \pm 3,8$ ($p < 0,05$). При співставленні ступеня обсіювання СОШ Н. р. (C_{Hp}) та рівня малонового альдегіду (МА) встановлено прямопропорційний корелятивний зв'язок ($r = 0,802$, $p < 0,01$). Зворотньопрпорційна залежність встановлена між C_{Hp} та вмістом глутатіону відновленого ($r = -0,804$, $p < 0,05$). Отримані дані свідчать про значний вплив *H. pylori* на підсилення процесів вільнорадикального окиснення ліпідів, порушення функціонування протирадикальної системи глутатіону та зміни функціонального стану червонокривців. Після лікування спостерігалось достовірно зменшення вираженості альтеративних змін епітелію всіх відділів шлунка, в ряді випадків до повної нормалізації, помірне підсилення процесів проліферації, про що свідчили збільшення кількості мітозів в цервікальних відділах фундальних

залоз та локальні проліферогенні нашаруванням покрівно-ямкового епітелію. В стромі шлунка було відмічено достовірне зменшення повнокрів'я та набряку у хворих всіх вікових груп.

Одночасно із ерадикацією *H. pylori* зафіксовано зменшення інфільтрації слизової оболонки поліморфноядерними лейкоцитами, плазмоцитами та лімфоцитами, що узгоджується із зниженням інтенсивності процесів вільнорадикального окиснення ліпідів.